MÓJ DOM

Miesięcznik Śląskiego Związku Kredytowego Sp. z o. o. w Tarnowskich Górach

Rok 1. Październik 1931 r. Nr. 1.

Do Czytelników.

Rok już minął, kiedy postanowiliśmy rozejrzeć się za środkami lub sposobem, w jaki można byłoby ulżyć naszym współobywatelom w nędzy mieszkaniowej, przez dostarczenie długoterminowego i nisko oprocentowanego kredytu na budowę własnych domów.

Starania nasze zostały pomyślnie ukończone, do czego posłużyły nam od 150 lat przeszło wypróbowane wzory narodów anglosaskich, jak Anglików, Amerykan i Niemców, gdzie zwłaszcza u tych ostatnich, po wojnie światowej tego rodzaju system pożyczkowy jak nasz, urósł do gigantycznych nieomal rozmiarów.

Opierając się na długoletnich doświadczeniach olbrzymich już dzisiaj zagranicznych **„Kas Budowlanych"** przystąpiliśmy z wielką wiarą i energją do pracy i pomimo kryzysu gospodarczego, jaki przechodzi w tych czasach cały nieomal świat, a z nim i nasze państwo, osiągnięte dzisiaj już przez nas wyniki pozwalają nam śmiało patrzeć w przyszłość. Zaufanie, jakiem obdarzają nas nasi klijenci jest nam rękojmią, że i przez dalszą ich współpracę i uświadamianie drugich obywateli przyczynią się do wielkiego dzieła i hasła naszego, które jest: „Każdemu obywatelowi własna siedziba", przez co dzisiejsza nędza mieszkaniowa i bezrobocie będą w niedługim czasie należeć do smutnej przeszłości.

Dotychczas osiągnięte przez nas wyniki przez udzielenie kilkudziesięciu pożyczek w tak krótkim czasie i rozwijająca się z dnia na dzień działalność naszej firmy zapewnia nas, iż w przyszłym roku ilość udzielonych przez nas pożyczek będzie bez porównania większa.

Oddajemy w Wasze ręce, Szanowni Czytelnicy, ten pierwszy numer naszego pisma, który wydajemy na użytek naszych klijentów, aby podzielić się z nimi osiągniętemi już przez nas sukcesami, służyć poradą fachową i jednocześnie korzystać z Waszej cennej pomocy i współpracy w miarę sił.

Z wielką ufnością oczekujemy tej współpracy, i wtedy będziemy wstanie każdemu naszemu klijentowi dopomóc do osiągnięcia tego, co mieścić się będzie dla niego w pojęciu „własnej siedziby".

Kończymy nasze słowo wstępne z przekonaniem, iż słowa nasze znajdą należyte zrozumienie u ogółu obywateli dla dobra każdego, a zatem i dla dobra całego państwa.

Śląski Związek Kredytowy
Sp. z o. o.

Kilka rad i wskazówek

dla tych, którzy zamierzają nabyć parcelę lub budować dom.

Mieć własny dom, to ukoronowanie znojów i trudów szeregu lat, ponoszonych przez ludzi niezamożnych w ciągłej walce o byt.

Do niedawna jeszcze wybudowanie domku własnego dla ludzi z klas pracujących należało do rzadkości. Obecnie przy pomocy coraz więcej rozwijających się „Kas Budowlanych" wybudowanie domku jest dostępne dla każdego śmiertelnika. Celowa oszczędność umożliwia mu to zadanie. Z dobrodziejstwa tych instytucji korzystają coraz szersze rzesze ludności.

Jednakże otrzymanie pożyczki sprawia laikowi wiele trudności i kłopotów. Nieznajomość rzeczy, z jaką zabierają się do budowy, naraża ich na różne przykrości, a czasem nawet na poważne straty.

Korzystając z nabytego już doświadczenia przychodzimy Sz. Czytelnikom tą drogą z pomocą podając najważniejsze rady i wzazówki, jakiemi należy się kierować przy kupnie parceli i budowie domu.

Każdy, kto pragnie przystąpić do budowy własnego domu musi się w pierwszym rzędzie starać o nabycie odpowiedniej parceli.

Nie zawsze sprawa kupna budowiska jest rzeczą łatwą. Przeciwnie, zakup parceli dla nie

uświadomionego może nastręczać cały szereg trudności a nawet strat. Dla tego nieodzownym warunkiem jest, by kupujący świadom był zgóry tego, co i jak zamierza budować. Od wielkości i rodzaju domu zależna jest parcela. Pozatem nie na każdej parceli można budować tak, jakby sobie tego życzył budujący. Stoją tu często na przeszkodzie przepisy budowlane. Dlatego zaleca się każdemu przed kupnem budowiska zasięgnąć dokładnych informacji u odpowiednich władz, czy grunt ten nadaje się pod budowę i jakiego rodzaju dom wolno budować na danej parceli. Koniecznem jeszcze jest przed zakupnem dokładnie stwierdzić księgę wieczystą, czy na mającej się nabyć parceli nie istnieją jakie długi lub ciężary, co nieraz sprawia kupującemu masę kłopotów, a nawet uzależnia często udzielenie pożyczki lub ją bardzo opóźnia.

Gdy kupujący nabrał przekonania iż parcela odpowiada jego zamiarom i jest według przepisów urzędowych zdatna do zabudowania, może przystąpić do kupna.

Nabycie gruntu staje się prawomocnem dopiero po zawarciu aktu notarjalnego i zapisie sądowym. Do tej chwili, tak kupujący, jak i sprzedający odstąpić może od swego zamiaru.

Przeniesienie własności nieruchomości następuje przez powzdanie, to znaczy przez zapisanie w księdze wieczystej. Nabycie nieruchomości w razie sprzedaży przymusowej następuje najwięcej dającemu za gotówkę.

Przy zmianie własności nieruchomości powstają prócz ceny kupna jeszcze następujące koszta.

a) przy gruntach, które jeszcze nie mają pomiarów i muszą być rozdzielone, koszta pomiarów;
b) koszty notarjalne;
c) „ zapisu w księdze wieczystej;
d) „ opłaty stemplowej;
e) podatek od nabycia nieruchomości i ewentualny podatek od przyrostu wartości nieruchomości.

Podatek od nabycia nieruchomości musi być z reguły zapłacony przed przewłaszczeniem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

W jaki sposób odbywa się przydział i wypłata pożyczek.

a) Przy budowie nowego domu.

O ile pożyczkobiorca jeszcze własnej parceli nie posiada, winien on po otrzymaniu zawiadomienia o przydziale pożyczki starać się o odpowiedni plac budowlany, na którym zamierza budować.

Gdy grunt jest nabyty i zapisany sądownie na nazwisko nowego właściciela, należy równocześnie przystąpić do opracowania planu budowy. Pożyczkobiorca winien nam wtedy przedłożyc do badania następujące dokumenty:

1) Wyciąg z księgi wieczystej, wystawiony nie wcześniej, jak 14-dni przed przyznaniem pożyczki. (Wyciągi wystawiają właściwe sądy hipoteczne.)
2) Rysunek katastralny.
3) Wyciąg z księgi podatku gruntowego. (Dokumenty pod 2—3 wystawiają urzędy katastralne.)
4) Rysunek z opisem budowy.
5) Kosztorys budynku.
6) Dowód, iż klijent poza przydzieloną pożyczką posiada tyle środków (bądź w gotówce, bądź w materjałach budowlanych), iż bezwzględnie jest w stanie ukończyć budowę w ramach kosztorysu.

Najpierw trzeba więc wystarać się o wszystkie wymagane dokumenty, po dostarczeniu których następuje ich badanie. Zwracamy uwagę na to, iż przedłożone dokumenty pozostają u nas w aktach aż do całkowitego spłacenia pożyczki.

Po ustaleniu wzoru dla aktu notarjalnego, oddaje się notarjuszowi dokumenty celem przeprowadzenia zapisu hipotecznego. O terminie zapisu hipotecznego zawiadamia klijenta notarjusz. Gdy hipoteka została na naszą rzecz zapisana na pierwszem miejscu i otrzymaliśmy list hipoteczny względnie uwiadomienie o zapisie pierwszomiejscowej hipoteki, może się zacząć wypłata pożyczki.

Zasadniczo wypłaca się pożyczkę w 4-ch ratach a to:

Pierwszą ratę po ukończeniu parteru łącznie z belkami; drugą ratę po odbiorze budynku w stanie surowym; następnie należy ubezpieczyć budynek od ognia i udowodnić, iż polisa ubezpieczeniowa jest zawinkulowana na rzecz naszą. Trzecią ratę wypłaca się po ukończeniu tynku i robót stolarskich, a czwartą ratę po odbiorze użytkowym i zajęciu domu.

Aby nabyć parcelę winien klijent wejść w porozumienie z odnośnym posiadaczem parceli, od którego należy zażądać dokumentów wymienionych pod 1—3. Dokumenty te winien znów klijent przedstawić nam do wglądu.

Po zbadaniu odsyła się podkładki do notarjusza, celem przeprowadzenia kupna nieruchomości i zapisu hipoteki.

Po załatwieniu tech formalności notarjusz wypłaca właścicielowi parceli cenę kupna.

Jednakże cena parceli nie może przekraczać 10% sumy wniosku, o ile klijent nie posiada własnych środków na zakupienie parceli. Podczas budowy domu, wszystkie rachunki reguluje po uprzedniem ich zbadaniu Śl. Zw. Kr. w ramach przyznanych rat. Każdy przedłożony rachunek zostaje zrealizowany w wysokości do 80%, pozostałe 20% każdego rachunku, zatrzymuje się jako wadjum do czasu zupełnego wykończenia budowli.

...płat na poczet trzeciej ...odnić iż budowa jest ...v wysokości udzielonej ...tatniej raty uskutecznia ...tkownem, dostarczeniu ...niem zestawienia ewen-...chodów z dom.

...owyższych wskazówek ...inowe wypłaty. Nie ...ówek powoduje różne ...a na wstrzymanie roz-... nie otrzymania go-... skarża się często o nie-...

...iemożliwiający firmie ... jest brak zaświad-... o dokonanym zapisie hipotecznym nowobudującego się domu na naszą rzecz.

Inne wypadki komplikują sprawę w ten sposób, że klijent sporządza kosztorys domu, którego koszty budowy przewyższają znacznie kwotę udzielonej mu pożyczki i nie może udowodnić że koszta przekraczające sumę pożyczki może pokryć z własnych zasobów.

Z powodu braku miejsca zaprzestać musimy z podaniem podobnych wypadków jakie już miały miejsce.

W następnym numerze omówimy nasze przepisy obowiązujące przy pożyczkach na kupno domu i spłatę hipotek.

Pomyśl, że przeciętnie człowiek, nieposiadający własnego domu płacił ten haracz lat 40-ci, licząc znów przeciętnie po zł 50,— miesięcznie, opłacił go globalną kwotą (50 × 12. 40 co równało się zł 24 000,—.

Rozważ — wpłacił zł. 24.000,— i schodząc z tego świata nie pozostawił swym dzieciom dosłownie nic. Skazał ich na taki sam żywot koczowniczy, jaki sam prowadził. Ale był jeszcze inny człowiek.

Uważaj! — człowiek ów oszczędzał przez 3 lata po zł. 60, - co równało się (36 × 60 = 2.160).

Pieniądze te oszczędzał jako nasz klijent na zamkniętem notarjalnie naszym koncie w P. K.O. Po roku wyczekiwania od daty wpłacenia ostatniej raty otrzymał pożyczkę, wybudował dom, w którym sam zamieszkał, uwalniając się od dotychczasowego czynszu i w miejsce tego haraczu odpłaca swój własny już domek.

Osiągnięte dalsze korzyści nie wymagają komentarzy.

Że tak było naprawdę, przekonacie się z następnego numeru, bo ludzi tych jest już dużo, którzy pod względem mieszkaniowem usamodzielnili się. Spieszcie i Wy ich śladami, pamiętając o tem, że każdy jest kowalem własnego szczęścia.

Starajcie się już dzisiaj zabezpieczyć

byt Waszych dzieci budując własny dom, który stanowić będzie dla nich ojcowiznę.

W październiku urządzamy następujące dni informacyjne, na których będziemy zainteresowanym udzielać bezpłatnch informacji, wyjaśnień i rad.

Mikołów, hotel p. Ratki, hotel Polski
dnia 16. X. 31 r. od godz. 10—16.

Lubliniec, hotel Śląski, Rynek
dnia 21. X. 31 r. od godz. 9—16.

Królewska Huta, kasyno Hutnicze, wł. p. Paszek, ul. Gimnazjalna dnia 24. X. 31 r. od godz. 9—17.

Bielszowice, restauracja Copik
dnia 27. X. 31 r. od godz. 10—16.

Uwaga.

Nasi pożyczkobiorcy otrzymują od nas na pierwszą hipotekę pożyczki nie wypowiedzialne **bez przejęcia udziałów lub jakiejkolwiek odpowiedzielności.**

Kasy budowlane zagraniczne i u nas.

Idea i metoda, na podstawie, której i my pracujemy, nie jest żadną nowością, gdyż pierwsza tego rodzaju „Kasa celowych oszczędności“ powstała w Anglji w Birmingham już w roku 1781, a w Ameryce w roku 1831.

Według danych statystycznych do końca roku 1928, Kas celowych oszczędności w Anglji i Ameryce istniało blisko 14 000 (sztemaście tysięcy), których majątek wynosił przeszło 83 miljardy zł.

Między innemi i nasze polskie wychodźctwo w Ameryce składające się w większości z robotników i drobnych rzemieślników, zorganizowało między sobą w jednym tylko stanie Illinos około 150 polskich kas oszczędności a z tego w samem tylko mieście Chicago około 70.

Jedna z tych kas pod nazwą „Spółka Pożyczkowo-Budowlana im. K. Puławskiego“ posiada kapitał obrotowy 27 miljonów zł.

Ogółem posiadają „Kasy celowych oszczędności“ w samych Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki przeszło 12 miljonów członków.

W czasach powojennych, kiedy pieniądz na rynkach Europy z winy wojny światowej był bardzo drogi, a życie wymagało wzmożenia ruchu budowlanego aby zapobiedz okropnej nędzy mieszkaniowej, zaczęły i inne narody, jak Niemcy, Austrja, Węgry, Rumunja i Czechosłowacja rozglądać się za tanimi kredytami budowlanemi i narody te sięgnęły wtedy do starej i wypróbowanej metody samopomocy zakładając u siebie „Kasy celowych oszczędności“.

Z Państw Europy najbardziej rozwinęły u sie-

uświadomionego może nastręczać cały szereg trudności a nawet strat. Dla tego nieodzownym warunkiem jest, by kupujący świadom był zgóry tego, co i jak zamierza budować. Od wielkości i rodzaju domu zależna jest parcela. Pozatem nie na każdej parceli można budować tak, jakby sobie tego życzył budujący. Stoją tu często na przeszkodzie przepisy budowlane. Dlatego zaleca się każdemu przed kupnem budowiska zasięgnąć dokładnych informacji u odpowiednich władz, czy grunt ten nadaje się pod budowę i jakiego rodzaju dom wolno budować na danej parceli. Koniecznem jeszcze jest przed zakupnem dokładnie stwierdzić księgę wieczystą, czy na mającej się nabyć parceli nie istnieją jakie długi lub ciężary, co nieraz sprawia kupującemu masę kłopotów, a nawet uzależnia często udzielenie pożyczki lub ją bardzo opóźnia.

Gdy kupujący nabrał przekonania iż parcela odpowiada jego zamiarom i jest według przepisów urzędowych zdatna do zabudowania, może przystąpić do kupna.

Nabycie gruntu staje się prawomocnem dopiero po zawarciu aktu notarjalnego i zapisie sądowym. Do tej chwili, tak kupujący, jak i sprzedający odstąpić może od swego zamiaru.

Przeniesienie własności nieruchomości następuje przez powzdanie, to znaczy przez zapisanie w księdze wieczystej. Nabycie nieruchomości w razie sprzedaży przymusowej następuje najwięcej dającemu za gotówkę.

Przy zmianie własności nieruchomości powstają prócz ceny kupna jeszcze następujące koszta:

a) przy gruntach, które jeszcze nie mają pomiarów i muszą być rozdzielone, koszta pomiarów;

b) koszty notarjalne;

c) „ zapisu w księdze wieczystej;

d) „ opłaty stemplowej;

e) podatek od nabycia nieruchomości i ewentualny podatek od przyrostu wartości nieruchomości.

Podatek od nabycia nieruchomości musi być z reguły zapłacony przed przewłaszczeniem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

W jaki sposób odbywa się przydział i wypłata pożyczek.

a) Przy budowie nowego domu.

O ile pożyczkobiorca jeszcze własnej parceli nie posiada, winien on po otrzymaniu zawiadomienia o przydziale pożyczki starać się o odpowiedni plac budowlany, na którym zamierza budować.

Gdy grunt jest nabyty i zapisany sądownie na nazwisko nowego właściciela, należy równocześnie przystąpić do opracowania planu budowy. Pożyczkobiorca winien nam wtedy przedłożyc do badania następujące dokumenty:

1) Wyciąg z księgi wieczystej, wystawiony nie wcześniej, jak 14-dni przed przyznaniem pożyczki. (Wyciągi wystawiają właściwe sądy hipoteczne.)

2) Rysunek katastralny.

3) Wyciąg z księgi podatku gruntowego. (Dokumenty pod 2—3 wystawiają urzędy katastralne.)

4) Rysunek z opisem budowy.

5) Kosztorys budynku.

6) Dowód, iż klijent poza przydzieloną pożyczką posiada tyle środków (bądź w gotówce, bądź w materjałach budowlanych), iż bezwględnie jest w stanie ukończyć budowę w ramach kosztorysu.

Najpierw trzeba więc wystarać się o wszystkie wymagane dokumenty, po dostarczeniu których następuje ich badanie. Zwracamy uwagę na to, iż przedłożone dokumenty pozostają u nas w aktach aż do całkowitego spłacenia pożyczki.

Po ustaleniu wzoru dla aktu notarjalnego, oddaje się notarjuszowi dokumenty celem przeprowadzenia zapisu hipotecznego. O terminie zapisu hipotecznego zawiadamia klijenta notarjusz. Gdy hipoteka została na naszą rzecz zapisana na pierwszem miejscu i otrzymaliśmy list hipoteczny, względnie uwiadomienie o zapisie pierwszomiejscowej hipoteki, może się zacząć wypłata pożyczki.

Zasadniczo wypłaca się pożyczkę w 4-ch ratach a to:

Pierwszą ratę po ukończeniu parteru łącznie z belkami; drugą ratę po odbiorze budynku w stanie surowym; następnie należy ubezpieczyć budynek od ognia i udowodnić, iż polisa ubezpieczeniowa jest zawinkulowana na rzecz naszą. Trzecią ratę wypłaca się po ukończeniu tynku i robót stolarskich, a czwartą ratę po odbiorze użytkowym i zajęciu domu.

Aby nabyć parcelę winien klijent wejść w porozumienie z odnośnym posiadaczem parceli, od którego należy zażądać dokumentów wymienionych pod 1—3. Dokumenty te winien znów klijent przedstawić nam do wglądu.

Po zbadaniu odsyła się podkładki do notarjusza, celem przeprowadzenia kupna nieruchomości i zapisu hipoteki.

Po załatwieniu tech formalności notarjusz wypłaca właścicielowi parceli cenę kupna.

Jednakże cena parceli nie może przekraczać 10% sumy wniosku, o ile klijent nie posiada własnych środków na zakupienie parceli. Podczas budowy domu, wszystkie rachunki reguluje po uprzedniem ich zbadaniu Śl. Zw. Kr. w ramach przyznanych rat. Każdy przedłożony rachunek zostaje zrealizowany w wysokości do 80%, pozostałe 20% każdego rachunku, zatrzymuje się jako wadjum do czasu zupełnego wykończenia budowli.

Przed rozpocięciem wypłat na poczet trzeciej raty budujący musi udowodnić iż budowa jest ubezpieczona conajmniej w wysokości udzielonej mu pożyczki. Wypłatę ostatniej raty uskutecznia się dopiero po odbiorze użytkownem, dostarczeniu 3-ch fotografij domu i podaniem zestawienia ewentualnych lokatorów oraz dochodów z dom.

Ścisłe przetrzeganie powyższych wskazówek gwarantuje klijentowi terminowe wypłaty. Nie zastosowanie się do wskazówek powoduje różne komplikacje, naraża klijenta na wstrzymanie rozpoczętych prac z powodu nie otrzymania gotówki, a firmę niesłusznie oskarża się często o niesolidność.

Najczęstszy powód uniemożliwiający firmie wypłatę pierwszej raty, jest brak zaświadczenia o dokonanym zapisie hipotecznym nowobudującego się domu na naszą rzecz.

Inne wypadki komplikują sprawę w ten sposób, że klijent sporządza kosztorys domu, którego koszty budowy przewyższają znacznie kwotę udzielonej mu pożyczki i nie może udowodnić że koszta przekraczające sumę pożyczki może pokryć z własnych zasobów.

Z powodu braku miejsca zaprzestać musimy z podaniem podobnych wypadków jakie już miały miejsce.

W następnym numerze omówimy nasze przepisy obowiązujące przy pożyczkach na kupno domu i spłatę hipotek.

Pomyśl, że przeciętnie człowiek, nieposiadający własnego domu płacił ten haracz lat 40-ci, licząc znów przeciętnie po zł 50,— miesięcznie, opłacił go globalną kwotą (50 × 12. 40 co równało się zł 24 000,—.

Rozważ — wpłacił zł. 24.000,— i schodząc z tego świata nie pozostawił swym dzieciom dosłownie nic. Skazał ich na taki sam żywot koczowniczy, jaki sam prowadził. Ale był jeszcze inny człowiek.

Uważaj! — człowiek ów oszczędzał przez 3 lata po zł. 60, - co równało się (36 × 60 = 2.160). Pieniądze te oszczędzał jako nasz klijent na zamkniętem notarjalnie naszym koncie w P. K.O. Po roku wyczekiwania od daty wpłacenia ostatniej raty otrzymał pożyczkę, wybudował dom, w którym sam zamieszkał, uwalniając się od dotychczasowego czynszu i w miejsce tego haraczu odpłaca swój własny już domek.

Osiągnięte dalsze korzyści nie wymagają komentarzy.

Że tak było naprawdę, przekonacie się z następnego numeru, bo ludzi tych jest już dużo, którzy pod względem mieszkaniowem usamodzielnili się. Spieszcie i Wy ich śladami, pamiętając o tem, że każdy jest kowalem własnego szczęścia.

Starajcie się już dzisiaj zabezpieczyć

byt Waszych dzieci budując własny dom, który stanowić będzie dla nich ojcowiznę.

W październiku urządzamy następujące dni informacyjne, na których będziemy zainteresowanym udzielać bezpłatnch informacji, wyjaśnień i rad.

Mikołów, hotel p. Ratki, hotel Polski
dnia 16. X. 31 r. od godz. 10—16.

Lubliniec, hotel Śląski, Rynek
dnia 21. X. 31 r. od godz. 9—16.

Królewska Huta, kasyno Hutnicze, wł. p. Paszek, ul. Gimnazjalna dnia 24. X. 31 r. od godz. 9—17.

Bielszowice, restauracja Copik
dnia 27. X. 31 r. od godz. 10—16.

Uwaga.

Nasi pożyczkobiorcy otrzymują od nas na pierwszą hipotekę pożyczki nie wypowiedzialne **bez przejęcia udziałów lub jakiejkolwiek odpowiedzialności.**

Kasy budowlane zagraniczne i u nas.

Idea i metoda, na podstawie, której i my pracujemy, nie jest żadną nowością, gdyż pierwsza tego rodzaju „Kasa celowych oszczędności" powstała w Anglji w Birmingham już w roku 1781, a w Ameryce w roku 1831.

Według danych statystycznych do końca roku 1928, Kas celowych oszczędności w Anglji i Ameryce istniało blisko 14 000 (szternaście tysięcy), których majątek wynosił przeszło 83 miljardy zł.

Między innemi i nasze polskie wychodźctwo w Ameryce składające się w większości z robotników i drobnych rzemieślników, zorganizowało między sobą w jednym tylko stanie Illinos około 150 polskich kas oszczędności a z tego w samem tylko mieście Chicago około 70.

Jedna z tych kas pod nazwą „Spółka Pożyczkowo-Budowlana im. K. Puławskiego" posiada kapitał obrotowy 27 miljonów zł.

Ogółem posiadają „Kasy celowych oszczędności" w samych Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki przeszło 12 miljonów członków.

W czasach powojennych, kiedy pieniądz na rynkach Europy z winy wojny światowej był bardzo drogi, a życie wymagało wzmożenia ruchu budowlanego aby zapobiedz okropnej nędzy mieszkaniowej, zaczęły i inne narody, jak Niemcy, Austrja, Węgry, Rumunja i Czechosłowacja rozglądać się za tanimi kredytami budowlanemi i narody te sięgnęły wtedy do starej i wypróbowanej metody samopomocy zakładając u siebie „Kasy celowych oszczędności".

Z Państw Europy najbardziej rozwinęły u sie-

bie tę myśl Niemcy i Austrja, gdzie istnieje przeszło 200 tego rodzaju kas.

W jaki sposób w Niemcech myśl ta się rozwinęła i jak duże znalazła zrozumienie, niech świadczy poniższe zestawienie.

Założone w 1924 r. w Niemczech w miejscowości Wüstenrot Towarzystwo „Bausparkasse Gemeinschaft der Freunde Wüstenrot" wypłaciło:

w roku założ.	1924	1	klijentowi	10,000 Mk.
"	1925	139	klijentom	2.397.750 Mk.
"	1926	578	"	10.377.489 Mk.
"	1927	1484	"	23.568.219 Mk.
"	1928	2602	"	38.516.408 Mk.
"	1929	3167	"	45.137.022 Mk.
"	1930	2927	"	43.860.100 Mk.

W przeciągu tych 6 lat powyższe Towarzystwo niemieckie wypłaciło 10 898 swoim klijentom Mk. 163.886.988,—.

Jest to wykaz 6-cio letniej pracy jednego towarzystwa, a takich towarzystw zakrojonych na wielką skalę jak powyższe, jest około 12 których wypłaty sięgają tych samych kwot, względnie je przewyższają.

Ogólny kapitał obrotowy niemieckich kas oszczędnościowych przekracza już dzisiaj pół miljarda marek.

Widząc wspaniały rozwój tych kas, które podnoszą dobrobyt szerokich mas obywateli, postanowiliśmy u nas w Polsce zaszczepić tę wielką ideję.

Energiczna praca w tym kierunku pozwoliła nam zorganizować tego rodzaju system celowego oszczędzania na zdrowych zasadach.

Świadczy o tym nie szumna reklama, lecz krótki okres czasu (bo tylko 5 kwartałów istnienia) w przeciągu którego to czasu wypłaciliśmy naszym członkom przeszło 250.000,— zł.

Dowody tej prawdy, ukażą się w następnym numerze w postaci fotografji nowowybudowanych domków przez naszych klijentów, w raz z zestawieniem kosztów budowy i adresów poszczególnych właścicieli pozezji.

W akcji tej w Polsce nie jesteśmy odosobnieni, gdyż w sierpniu tego roku zostało założone w Warszawie tego rodzaju towarzystwo, na czele którego stoją bardzo wybitne osobistości, jak wicemarszałek sejmu, senatorowie, posłowie i cały szereg wybitnych osobistości ze świata urzędniczego i przemysłowego.

Powyższe dane i nadspodziewanie owocny rezultat naszej pracy przekonać musi największego pesymistę, że akcja przez nas prowadzona ma rację bytu i rozwoju, jeżeli wezmiemy pod uwagę, krótki okres istnienia naszej instytucji i pomimo tak potężnego hamulca jakim jest w dobie dzisiejszej ogólno światowy kryzys gospodarczy, którego ciężar przytłacza ludy całego cywilizowanego świata.

Dajemy więc możność wszystkim tym, którzy chcą sobie zabezpieczyć spokojną starość przez wybudowanie własnego domu, który odpłacać mogą w ratach nie większych od płaconego dzisiaj czynszu dzierźawnego w nowych domach.

Chcieć, to znaczy módz. Trochę silnej woli pozwoli każdemu zaoszczędnić 20 proc. potrzebnego kapitału na budowę własnego domu, który po złożeniu na naszym zamkniętem notarjalnie koncie w P. K. O. jednorazowo lub w dowolnych ratach, umożliwi otrzymanie pożyczki na dogodnych warunkach. (Patrz prospekt załączony do dzisiejszego numeru.)

Otrzymanie pożyczki równa się posiadaniu własnego domu, posiadać zaś własny dom, to znaczy uwolnić się do końca życia od haraczu w postaci czynszu, który opłacasz życie całe.

Druk: Drukarnia M. Całka, Tarn. Góry. Red. odpow. Fr. Chadziński, Tarn. Góry, Rynek 10.